

de hervormde

78^e jaargang · nr 2 · februari 2018

vaan

Orgaan van de Bond van
Hervormde Mannenverenigingen op Gereformeerde Grondslag

- Van de voorzitter blz. 2
- Bijbelstudie O.T. blz. 4
- D.L. Geloof en ongelooft blz. 12
- WEB: In balans blz. 14

Ds. J.H. Lammers

• *Van de voorzitter*

Herinnering

In het januari nummer van de Hervormde Vaan hebben we u enkele vragen gesteld ter bespreking op de mannenverenigingen. Heeft u er nog aan gedacht om dit op een verenigingsavond aan de orde te stellen? Het is ons voornemen om in de maanden april, mei en juni de besturen van de mannenverenigingen te ontmoeten. Er worden binnenkort uitnodigingen verstuurd.

Bijbelstudies

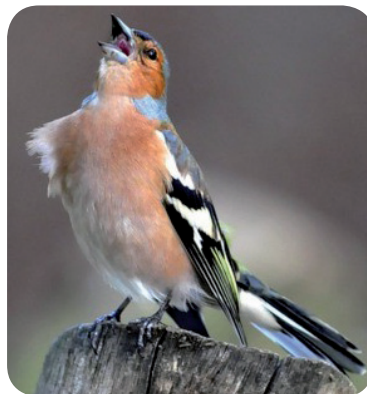
In de maand april beginnen de nieuwe bijbelstudies. We kunnen nu al vast meedelen dat ds. Molenaar, ons bestuurslid, bereid is om de bijbelstudies te verzorgen van het Oude Testament. Hij heeft ervoor gekozen om enkele Psalmen te behandelen. Ds. De Kruijf uit Haaften is ingegaan op ons verzoek om de Bijbelstudies voor het Nieuwe testament te maken. Hij gaat de twee brieven van Paulus aan Timotheüs met u bespreken. We wensen de beide collega's Gods zegen toe bij de voorbereiding.

Huishoudelijke vergadering

Op zaterdagmiddag 7 april zal de huishoudelijke vergadering gehouden worden in Veenendaal. Ds. Snoek zal een referaat houden getiteld: Prediking in het spoor van Dordt. Staat de datum in uw agenda? Op de achterkant van dit nummer vindt u de uitnodiging en het programma.

Winter

De winter is de tijd waarin de akkers leeg zijn, de bomen kaal en het vaak regent. Het is vaak donker en koud. Soms vriest het. Toch kan er ook een dag zijn dat de zon uitbundig schijnt en dat je de eerste vogels hoort fluiten. De eerste tekenen van het voorjaar. Het kan ook in ons geloof koud, kil en leeg zijn. De Heere belooft: 'Als Hij uitblijft, verwacht Hem, want Hij komt zeker, Hij zal niet wegblijven' (Hab. 2:3b).

• De kopij voor het maart-nummer moet vóór 20 februari bij de drukker (info@boutdruk.nl) aanwezig zijn.

• *in dit nummer*

Van de voorzitter.....	2
Meditatie	3
Bijbelstudie o.t.....	4
Bijbelstudie n.t.....	7
'Onder een vergrootglas'	10
Dordtse Leerregels (hoofdstuk 2, 1-5).....	12
WEB.....	14
Organisatienieuws.....	17
Boekbespreking.....	19
Overlijdensberichten.....	19
Uitnodiging Huishoudelijke Vergadering.....	20

Adres administratie:

Hervormd Bonds bureau, Beatrixstraat 20a,
3862 DB Nijkerk • T 033 - 2456699
Email: bondsbureau@filternet.nl
Bankrek.nr. NL08RABO0377871559
t.n.v. Herv. Mannenbond op G.G. te Nijkerk

Openingstijden Hervormd Bonds bureau:

Maandag t/m donderdag van 8.30-11.30 uur.
Vrijdag gesloten.

Gods zakdoek

“en God zal alle tranen van hun ogen afwissen”

Openbaring 7 vers 17b

Wat is die zakdoek waarmee God alle tranen voorgoed afdroogt? Zie het tekstgedeelte: Johannes ziet een grote menigte mensen. Zo groot, dat welke telmachines er ook op los gelaten worden, de uitslag is: niet te tellen. Wat ziet Johannes nog meer? Die menigte is heel divers, veelkleurig, verschillend qua afkomst, families, cultuur, leeftijd, taal. Ze komen uit alle volken, die er op de wereld zijn. Waar is die menigte te zien? Voor de troon van God en het Lam, staat er. Hoe komt die gemeente daar? Dat is de belofte van God, Die Hij aan Abraham gedaan heeft: “in u zullen alle geslachten van de aarde gezegend worden”. Dit is de uitkomst: een niet te tellen menigte die bij God thuishomt, die Hem altijd dient en prijst en ze hebben allemaal dezelfde witte kleding aan, gewassen in het bloed van Jezus Christus. Hoe kan dat? Dat is door Gods verkiezende liefde en door Zijn belofte, die in Jezus Christus ja en amen is en zijn grond vindt in Christus’ offer!

Als de gelovigen thuishomen, gebruikt God een zakdoek. Waarom? Om alle tranen van de ogen af te drogen, staat er. O ja? Heb je als gelovigen dan nog tranen en verdriet als je leeft met dit uitzicht op de Thuiskomst van Gods kerk en gemeente? Ja, want ze komen uit de grote verdrukking. Wat is dat? Een verzamelaam voor de strijd en aanvechtingen, voor verzoe-kingen en verleidingen, voor zondige wegen en dwaalwegen, waar de Kerk van Christus op

aarde door heen gaat. Dat is niet niks. Wat gebeurt er? Al die tranen droogt God af met Zijn zakdoek. Hoe kan dat? Zie het tekstgedeelte: het Lam. Wie is dat? De Heere Jezus Christus. Waarom wordt Hij het Lam genoemd? In hoofdstuk 5 lezen we over een Lam, staande als geslacht. Denk aan Jezus’ Kruisdood: daar stierf Hij als betaling voor de zonden van allen die Hem liefhebben, kocht Hij de witte kleren van vergeving en genade. Voor Hem was er op het Kruis geen zakdoek en geen Vaderhand om Zijn tranen te drogen.

Droogt Hij uw tranen straks ook af? Dat kunt u weten. Hoe dan? Of Hij uw tranen nu al afdroogt. Hoe zo? Kun je je ogen droog houden als je écht berouw hebt en je ziet op Jezus, het Lam van God, Die mijn wonden en zonden op Zich nam: zo’n liefde en dat voor mij? Droogt Hij die tranen van berouw af met het offer van Jezus Christus, Die mijn plaats innam: “Vader, stoot Mij weg, opdat U bij allen die Mij liefhebben al hun tranen die zij in hun leven oplopen, definitief zult afdrogen en zij eeuwige vreugde ontvangen, zonder zonde en dood, zonder honger en dorst, zonder ellende en rouw”. Ja, die zakdoek is duur betaald door de Heere Jezus. Daarom krijgt God er ook alle tranen mee weg. Met deze zakdoek mag je elkaar troosten, op reis naar Gods

toekomst. Of hebt u hier niets mee? Hoe moet dat straks dan? Dan is er geen zakdoek van God voor ons. Dan houden we de ergste tranen over die er zijn: tranen van wroeging en spijt, omdat we ons niet tot de Heere Jezus

bekeerd hebben. Bekering is nodig, door de kracht van de Heilige Geest. Voor allen, die dat willen, maar niet weten hoe het moet, is er maar één boodschap: “Heere, bekeer mij, dan zal ik bekeerd zijn”.

Ds. W.P. Emaus

• *Bijbelstudie o.t.*

Job 40 : 20-41 : 25

De leviathan

Na een kort intermezzo (39: 34-38) vervolgt God met een magistrale schildering van twee dieren: de “behemoth” (vorige Bijbelstudie) en de “leviathan”. Zoals we zagen doet het eerste dier aan een nijlpaard (of dinosaurus) denken. Het tweede dier heeft iets van een krokodil in het kwadraat, iets van een draak. In deze figuur van de leviathan (o.a. ook in Ps. 74: 14) leeft de herinnering voort aan de geweldenaars onder de dieren.

Enerzijds is ook de leviathan schepping van God en anderzijds vertegenwoordigt dit dier het ongrijpbare oergeweld, waar de mens geen enkele vat op heeft (hst. 41: 24 en 25). Daarom wordt door sommige uitleggers ook wel gedacht dat deze kolossale dieren symbool staan voor de machten van het kwade en van de chaos (zie SBOT 6, p. 884).

Nu volgt een lange en gedetailleerde beschrijving van maar liefst 34 verzen. Het gaat hier om een reëel zeedier. Alleen vanwege dit feit al kan dit zeemonster niet direkt met een krokodil geïdentificeerd worden, om de eenvoudige reden dat de krokodil zich alleen in de rivieren ophoudt.

We willen in grote lijnen deze uitvoerige beschrijving volgen.

1. De leviathan is niet door mensen te vangen (hst. 40: 20-28).

Het gaat hier waarschijnlijk om een soort dinosaurus: een kolossaal dier, dat in het (zee)water leeft. De beschrijving van dit dier begint met een reeks van vragen, die God aan Job stelt.

Vers 20: de Heere vraagt Job of hij dit grote zeemonster met een vishaak uit het water kan trekken. Kan hij de tong van de leviathan met een touw neerdrukken?

Vers 21: kan Job dit beest met een riet door zijn neus steken of met een doorn zijn kaak doorboren?

Vers 22: zal de leviathan Job om redding van zijn leven smeken en zich met zachte bewoordingen tot Job richten?

Vers 23: zal de leviathan een verbond met Job sluiten, dat hij als krijgsgevangene hem zijn leven lang als slaaf dient?

Vers 24: kan Job met hem spelen als met een vogeltje of zou Job hem kunnen vastbinden, zodat zijn dochttertjes ermee kunnen spelen?

Vers 25: kunnen de handelaars (de vissers) hem verkopen? Kunnen ze hem verkopen onder de kooplieden? Voor “kooplieden” staat er letterlijk “Kanaanieten”. De Kanaanieten waren in de oudheid de handelaars bij uitstek. Daarom kreeg dit woord ook de betekenis van kooplieden.

Vers 26: Kan Job de huid van de leviathan volsteken met speren of zijn kop doorsteken?

Vers 27: **“Leg uw hand op hem; denk aan de strijd, doe het niet meer”**. De bedoeling van deze woorden is: waag het eens hem aan te raken! Als u bedenkt hoeveel inspanning u dat kost, zult u het wel laten!

Vers 28: de hoop op het vangen van de leviathan is bedrieglijk en zal snel opgegeven worden. **“Reeds bij zijn aanblik wordt men neergeworpen”**. De zin luidt in het Hebreuws als een retorische vraag: reeds bij zijn aanblik wordt men immers neergeveld?

2. De leviathan is niet te verwonden (hst. 41: 1-8).

In vers 1 luidt de indringende vraag van de Heere aan Job: **“Niemand is zo onverschrokken dat hij hem wakker maakt; wie is dan degene die staande kan blijven voor Mijn aangezicht?”**. God trekt hier een consequentie uit de beschrijving. Als niemand het dier durft op te schrikken, wie is het dan die voor Hem stand kan houden? De strekking van deze woorden is duidelijk: als niemand zo vermetel is om de Leviathan uit zijn slaap

te wekken, wie is dan de mens, die met God durft te twisten?

Vers 2: opnieuw stelt God een indringende vraag: **“Wie treedt Mij tegemoet, zodat Ik het hem zou vergelden? Wat onder heel de hemel is, is van Mij”**. Andere vertaling; “Wie zal Mij tegemoet treden en ongedeerd blijven?”. Hiermee wordt bedoeld dat het gevaarlijker is zich tegen God op te stellen dan tegenover de leviathan...

Vers 3: God zwijgt niet over de leden van het dier, noch over zijn geweldige kracht en lichaamsbouw. Daarna volgen weer enkele vragen (vers 4-5). Wie kan zijn deuren (zijn kaken) openen? Zijn tanden geven een angst-aan jagende aanblik.

Vers 6: de schubben op zijn lijf zijn als sterke schilden, die dicht opeen geplaatst zijn.

Vers 7: de ene schub is zo dicht tegen de andere geplaatst, dat zelfs de wind er niet tussen kan komen.

Vers 8: de schubben kleven aan elkaar en zitten zo dicht op elkaar, dat ze niet te scheiden zijn.

3. De leviathan is angstaan jagend (hst. 41: 9-16).

Na deze beschrijving van de ondoordringbare huid volgt een vreeswekkend verschijnsel, dat met de kop te maken heeft.

Vers 9: wanneer het dier niest (in het water snuift), bruist het water omhoog en wordt verlicht door de zon. De ogen van de leviathan hebben een rode glans, zoals de dageraad.

Vers 10: wanneer de leviathan proestend uit het water komt, schijnen de druppels water uit zijn bek in het licht van de zon fakkels en vonken van vuur.

Vers 11: de damp uit zijn neusgaten is als rook, zoals uit een pot en ketel komt, waarin het water kookt.

Vers 12: door zijn adem wordt de houtskool in brand gestoken en het is alsof er een vlam uit zijn bek tevoorschijn komt.

Vers 13: de nek van de leviathan is even sterk als zijn lijf, i.t.t. veel andere dieren. “In zijn nek woont kracht; verschrikking springt voor hem uit”. Alles slaat vol schrik voor hem op de vlucht.

Vers 14: terwijl het lijf van vissen uiteenvalt in losse delen, zit bij dit zeemonster alles vast aan elkaar: “De stukken van zijn vlees kleven samen; het is aan hem vastgegoten, onbeweeglijk”.

Vers 15: zijn hart is hard als steen, hard als een onderste molensteen. Dat betekent, dat het dier onverschrokken is. In de grondtekst komt het woord “hard” driemaal voor: twee maal in dit vers en een keer in het vorige vers (vertaald met “onbeweeglijk”). Het harde hart van het beest wijst op onverzettelijkheid en wreedheid.

Vers 16: wanneer het dier zich verheft, worden zelfs de sterkste mensen bang. Ze raken buiten zichzelf van ontzetting.

4. De leviathan is niet te verschrikken
(hst. 41: 17-25).

Vers 17: een getrokken zwaard houdt geen stand; evenmin als een speer, lans of pijl.

Vers 18: ijzer acht hij als stro en brons als vermolmd hout.

Vers 19: geen pijl jaagt hem op de vlucht, slingerstenen zijn voor hem als stoppels.

Vers 20: hij acht knuppels als stoppels en hij lacht om het suizen van het zwaard.

Vers 21: aan zijn onderzijde zitten puntige scherven, hij laat sporen na als een dorsslede op het slijk.

Vers 22: het diepe water doet hij bruisen als kokend water in een pot en door zijn bewegingen lijkt de zee op een pot, waarin een zalfbereider zijn zalf kookt.

Vers 23: als het dier door het water trekt, laat het en lichtend spoor achter zich. Deze schuimende watervloed lijkt op het grijze haar van een oude man.

Vers 24: de uitvoerige beschrijving wordt afgerond door een vergelijking: zijns gelijke is op aarde niet te vinden: een schepsel zonder vrees.

Vers 25: hij ziet neer op alles wat hoog en trots is. Hij is koning over alle trotse dieren. Dit laatste gegeven is wel opmerkelijk; want in Genesis 9:2 belooft God dat de dieren vrees en schrik voor de mens zullen hebben. In Ps. 8 worden allerlei dieren genoemd, die God onder de voeten van de mens heeft gelegd. Hier gaat het echter om een zeemonster, dat geen vrees kent voor andere dieren en ook geen enkele vrees kent voor menselijke jagers.

Daarom zijn er uitleggers, die stellen dat met de twee genoemde dieren, de behemoth en de leviathan, kwade machten bedoeld zijn. “het lijkt alsof God de grote dieren en de satan in elkaars verlengde ziet en hen zo beschrijft” (zie Excurs 9 in SBOT, dl. 6, p. 884).

In ieder geval is duidelijk dat God door de beschrijving van dit zeemonster Job wil overtuigen van Zijn macht in de schepping. Job wordt hierdoor op zijn plaats gezet: Job moet door het intomen van dit zeemonster maar eens tonen dat hij bij machte is het bestuur over de wereld in handen te nemen! Wie tegen deze dieren niet opgewassen is, moet zeker niet proberen zich tegen de almachtige God te verzetten! Dat deze dieren een plaats in de schepping hebben, geeft aan dat Gods werk het menselijk bevattingsvermogen verre te boven gaat. Hij staat boven alle aardse en kosmische machten en krachten; dus ook boven alle plagen en rampen, die Job troffen.

Vragen:

1. De leviathan komt ook voor in Job 3:8, Ps. 74:4, in Ps. 104:26 en ook in Jesaja 27:1. Daar krijgt de leviathan zelfs de trekken van de satan. Sommige uitleggers betrekken Job 41: 24-25 *ook* op de satan als “de overste van deze wereld”. Geven de woorden uit deze verzen daar (mogelijke) grond voor?
2. Voor een uitlegger is het van belang dat de grote draken en monsters op aarde inmiddels zijn uitgestorven. Kun je dit zien als een voorafschaduw van de uiteindelijke ondergang van Gods grote tegenstander, de satan?
3. Wat is de bedoeling van Gods indringende vragen van hst. 41: 1 en 2?
4. Is er een lijn te trekken van de leviathan naar Openbaring 12: 9 en 10 en Openbaring 20:10 en zo ja, welke lijn dan?
5. Welke troost put u uit de gelezen teksten uit Openbaring?

Ds. W. Westland

• *Bijbelstudie n. t.*

Ambt en Jeugd

1 Petrus 5:1–6

In dit laatste hoofdstuk vinden we enkele aanwijzingen voor het leven als gemeente. Eerst worden de ouderlingen aangesproken. In het Grieks staat hier het woord “presbyteros”. Wij kennen dat nog in het woord presbyteriaans. Je kunt het vertalen met oudste en ouderling. In het Oude Testament wordt al gesproken over de oudsten onder het volk Israël. In het Nieuwe Testament heeft het betrekking op hen die als oudere leiding

geven in de christelijke gemeente. We moeten beseffen dat in de tijd vlak na Pinksteren de ambtsgedachte nog in ontwikkeling was. Later is het uitgegroeid tot de structuur van drie ambten: predikant, ouderling en diaken overeenkomend met de drie ambten van Christus Profeet (predikant) Koning(ouderling) en Priester (diaken). Petrus spreekt in vers 1 de ouderlingen aan, mannen die leiding geven in de gemeente. Opvallend is dat Petrus zich

zelf hier mede- ouderling noemt. Hij stelt zich er niet boven. Dit in tegenstelling met de Roomse ambtsgedachte die een strakke hiërarchie kent: Petrus als hoofd van de kerk, en zijn opvolgers als Paus. De Reformatie heeft hier duidelijk de Bijbelse lijn gevolgd: Niet het ene ambt boven het andere ambt, maar alle ambten gelijkwaardig. Petrus noemt zich mede- ouderling, maar wijst er wel op dat hij getuige is geweest van het lijden van Christus. Hij weet waar hij het over heeft, als hij spreekt over het lijden van Christus en het lijden van Zijn gemeente. Maar tegelijk spreekt hij ook zijn verwachting uit: Hij mag - evenals de christenen aan wie hij schrijft - deelgenoot zijn van de heerlijkheid die geopenbaard zal worden, wanneer de Heere Jezus terug komt. Dan mogen Zijn dienstknechten delen in de heerlijkheid van hun Koning.

Vers 2

Als Petrus over de christelijke gemeente spreekt, gebruikt hij het beeld van de kudde. Dat is bekend uit Johannes 10 en Lukas 15. We onderstrepen de woorden “van God”. De christelijke gemeente is niet een zaak van mensen, maar God heeft de schapen samengebracht rond de grote Herder, Jezus Christus. De ouderlingen worden geroepen om de kudde van God te “hoeden”, d.w.z. de schapen weiden in de grazige weide van het Woord. Maar ook zorgen dat de kudde niet uiteenvalt. En beschermen voor de aanvallen van de satan. Kortom: de kudde die bij u is, wordt aan uw herderlijke zorg toevertrouwd. En dan geeft Petrus nog enkele aanwijzingen hoe dat herdersambt bediend moet worden: niet gedwongen maar vrijwillig dienen. Niet uit winstbejag maar bereidwillig. Mij dunkt, hier worden dingen genoemd die ook vandaag nog ter harte genomen moeten worden

voor een zegenrijke ambtsbediening. Dat geldt ook voor het volgende vers.

Vers 3

Hier wordt gewaarschuwd tegen tiranniek gedrag. Als ambtsdrager moeten we niet heersen, maar dienen. Steeds weer je zelf afvragen wat goed is voor de gemeente. Ze is immers het erfdeel van de Heere. Het woord erfdeel doet denken aan de dood van Christus. Hij heeft Zijn gemeente gekocht met de prijs van Zijn kostbaar bloed. Met dat eigendom moeten we zorgvuldig omgaan. Als ambtsdrager moeten we dienstbaar zijn. Een voorbeeld zijn. Hier wordt ook gedacht aan de levenswandel van de ambtsdragers. Leven naar Zijn geboden, in liefde tot God en in liefde tot de naaste. Zodat de mensen niet hoeven te zeggen: Is dat nu een ouderling? Door een slordige levenswandel wordt je ambt naar beneden gehaald. Een voorbeeld zijn kun je alleen, wanneer je de voetstappen van Christus volgt. Hij is het grote Voorbeeld en Hij wil op het gebed geven wat je daarvoor nodig hebt

Vers 4

In vers 4 stelt Petrus het ambtelijk werk in het licht van de wederkomst. We moeten nooit vergeten: Jezus komt terug. Hij is de Opperherder. Wat is het heerlijk om dat te weten. Hij staat boven alle aardse herders. Hij draagt zorg voor Zijn gemeente. De Opperherder zal ook eenmaal verantwoording vragen aan de herders: Hoe heb je gezorgd voor mijn kudde? Wat heb je met Mijn gemeente gedaan? Dan klinkt hier een belofte voor de ambtsdragers, die trouw Gods gemeente hebben gediend: Als Christus terug komt zullen ze de onverwelkelijke kroon ontvangen. Dit is een beeld uit de sportwereld van die dagen.

Bij de hardloopwedstrijden ontving de winnaar een krans van bladeren van de Amaranthusboom. Het waren bladeren die niet snel verwelken. Zo mogen de getrouwe ambtsdragers uit genade gekroond worden met de hemelse heerlijkheid. Tenslotte nog deze opmerking: Wat voor de ambtsdragers geldt daar worden ook de andere gemeenteleden toe geroepen. Ze staan immers in het ambt aller gelovigen. U draagt ook verantwoordelijkheid voor de kudde van God. U ontvangt dezelfde beloften!

Vers 5

Nu wordt een andere groep in de gemeente aangesproken: de jongeren. Ze worden opgeroepen om aan de ouderen “onderdanig” te zijn. Met dit woord wordt niet een slaafse onderdanigheid bedoeld. Maar respect hebben voor de ouderen.

Je moet je plaats weten. De jongeren moeten beseffen dat de ouderen meer levenservaring hebben. Zij kunnen van de ouderen leren. Zeker in onze tijd klinkt dit niet populair. Maar als in de gemeente alleen de jongeren gehoord worden, gaat het niet goed. Er moet naar elkaar geluisterd worden. We moeten respect hebben voor elkaar. Daarom zet Petrus er direct achter: wees elkaar onderdanig. We moeten beducht zijn voor een generatiekloof. Jongeren kunnen leren van oudere gelovigen. En laten ouderen openstaan voor de jongeren. Want die hebben het ook niet gemakkelijk in deze tijd. De jongeren zitten met heel andere problemen dan de ouderen. Daarom hebben we elkaar nodig in de christelijke gemeente. Dat vraagt ook een stukje nederigheid. Om de ander voortreffelijker te achten dan je zelf (zie Fil. 2 vers 3) Trek de nederigheid aan als een kleed zegt Petrus. Want God keert zich tegen de hoogmoedige

mensen, maar de nederige mens geeft Hij genade. Die lage plaats innemen voor Gods aangezicht, maar ook tegenover de mensen. Dan is genade en zegen te verwachten (vgl. Spr. 3 vers 34)

Vers 6

Daarom in vers 6 de oproep: Verneder u onder de krachtige hand van God! Gods hand heeft kracht om hoogmoedigen neer te werpen. Te breken in hun hoogmoed. Om u op Zijn tijd te verhogen. Om een voorbeeld te noemen: Paulus op de weg naar Damascus wordt krachtdadig stil gezet, en komt op de knieën terecht: Heere wat wilt U dat ik doen zal (Hand. 9) Denk ook aan Petrus zelf: Wat stond hij hoog bij zich zelf: Ik zal U beslist niet verloochenen. Hij wordt neergeworpen, maar bij de zee van Tiberias weer ingezet als herder van de kudde: “Hoed mijn schapen”. Zo kan het nog gebeuren dat de Heere u en mij leert buigen onder Zijn hand. Om uw zonden te belijden en de toevlucht te nemen tot Christus en Zijn Middelaarswerk. Dan mag op Gods tijd het licht van Zijn genade doorbreken in het hart. Om dan met Maria mee te zingen: Nederigen heeft Hij verhoogt (zie Luk. 1 vers 52)

Vragen:

1. Waarom noemt Petrus zich “medeouderling”? (zie vers 1)
2. Welke taken hebben de ouderlingen bij ons? (zie vers 2 en 3)
3. Kun je als ambtsdrager gezag laten gelden in de gemeente? Op welke manier? (zie vers 3)
4. Moet een ambtsdrager aftreden als hij geen voorbeeld meer kan zijn bijvoorbeeld door gezinsomstandigheden? (zie vers 3)

5. Zouden onze jongeren vandaag nog “onderdanig” willen zijn? Hoe is de generatiekloof te overbruggen? (zie vers 5)
6. Wat wil dat zeggen: Vernederen onder de krachtige hand van God? (zie vers 6)
7. Wat betekent dat concreet: Hij zal u verhogen op Zijn tijd? (zie vers 6)

Ds. P. van der Kraan

• *Onder een vergrootglas*

2018 – opnieuw een jubileumjaar

D66 over Dordrecht 1618 – 1619

Nog geen twee weken is het nieuwe jaar oud als ik deze bijdrage schrijf, maar toch wordt er van alle (vooral kerkelijke) kanten aandacht voor gevraagd dat na het Lutherjaar 2017 ons in 2018 een nieuw jubileum wacht. Zelfs de politiek doet eraan mee en wel uit een hoek waarvan je het niet verwacht. De Papendrechtse D66-fractie vraagt ‘bijzondere aandacht’ voor ‘de viering dat de Dordtse synode 400 jaar geleden is.’ De motivatie voor deze jubileumviering? Volgens de Papendrechtse D66 werd tijdens die synode ‘de basis gelegd voor ons onafhankelijke land met de vrijheid van denken en geloven wat je wilt en te zijn wie je bent’. De plaatselijke SGP-fractie ondersteunt dit voorstel, maar nodigt de D66-ers wel uit om onder het genot van een kop koffie na te denken over de betekenis van die synode. Immers, dat Dordrecht 1618 – 1619 de bakermat zou zijn van het post-moderne levensgevoel om te geloven wat je wilt en te zijn wie je bent, doet geen recht aan ‘Dordt’. In ieder geval maken al die signalen duidelijk dat de herdenking van ‘400 jaar Dordt’ niet in het vergeetboek raakt.

Gereformeerde gezindte

Dat D66 aan de herdenking van ‘400 jaar Dordt’ zijn eigen draai geeft, ligt voor de hand. Kwalijker wordt het als vanuit de gereformeerde gezindte relativerend over de Dordtse Leerregels wordt gesproken. Dat gebeurde begin januari in Nijkerk. Een plaatselijke interkerkelijke beweging vanuit het gereformeerde belijden had de herdenking van ‘400 jaar Dordt’ aangegrepen voor een forumavond. De forumleden, waaronder ds. G. de Fijter, onder meer voorzitter van de ‘nationale synode nieuwe stijl’, en ds. W. van ’t Spijker, christelijk gereformeerd predikant te Hilversum, kregen vooraf gelegenheid hun visie te geven. Ds. De Fijter zei uit te zien naar een nieuwe volkskerk waarbij migrantenchristenen hun inbreng hebben. Het fundament van deze kerk zou de geloofsbelijdenis van Nicea moeten zijn. Vanuit een internationale setting ligt de keuze voor een oudchristelijke belijdenis voor de hand. Maar het ging toch om zijn visie op de Dordtse Leerregels? Daarover geen woord in het verslag van die avond. Zegt dat iets over het verslag of over hoe de spreker tegen de Dordtse Leerregels aankijkt?

Een stap verder ging collega Van 't Spijker met zijn visie op de Dordtse Leerregels. Hij acht deze waardevol voor theologen, maar niet voor het gemiddeld gemeentelid. In ieder geval kun je die door middel van preken niet meer aan boord komen met de Dordtse Leerregels. Er moet dan te veel stof worden weggeblazen voor je bij de kern bent. Oud en jong haakt volgens Van 't Spijker af omdat zij (vooral jongeren) heel andere vragen stellen. Vragen die samenhangen met het gezag van de Bijbel en het bestaan van God. Pas als die vragen beantwoord zijn, kunnen zaken, verwoord in de Dordtse Leerregels, aan de orde komen. Het feit dat deze forumleden één van de andere forumleden, een remonstrants predikant, zouden verwelkomen in hun kerk, geeft in dit licht te denken.

Verlegenheid en gelegenheid

Ik beperk mij nu tot de reactie van collega Van 't Spijker, wiens mening aan duidelijkheid niet te wensen overlaat in die zin dat hij zijn gemeente niet zal vergasten met een leerdienst over de Dordtse Leerregels. Bij mij rees de vraag over wiens verlegenheid het hier gaat. Zijn de gemeenteleden van ds. Van 't Spijker verlegen met de Dordtse Leerregels of is de predikant er zelf verlegen mee. In die zin dat hij met de inhoud ervan zelf niet goed weg weet. Hoe verhoudt zich trouwens deze visie tot het gegeven dat we in de Dordtse Leerregels te maken hebben met een door alle gereformeerde kerken aanvaard belijdenisgeschrift, dat mede de grondslag voor het kerkelijk leven vormt? Te makkelijk maak je je ervan af als je stelt dat er voor deze koopwaar geen afname is. Hoe doen hedendaagse reclamemakers dat? Die weten maar al te goed dat er geen vraag is naar veel wat vandaag de dag wordt aangeboden. Maar geen

nood: als er geen vraag is, zorg je toch dat die ontstaat! Het blijkt nog te werken ook. De eerste de beste standwerker of marktkoopman kan je het bewijs ervan leveren. Is de kwestie misschien dat vandaag de dag in de prediking de juiste vragen niet meer worden gesteld? Het zal waar zijn dat veel gemeenteleden zijn aangevreten door de secularisatie en met andere vragen komen. Maar van mijn zoon, zendingspredikant in Afrika, vernam ik juist deze dagen, dat dit een probleem is van het westen dat door de Verlichting heengegaan is. Vragen naar het bestaan van God of het gezag van de Bijbel zijn in Afrika geen gemeengoed. Dat relativeert de vragen van de westerse kerkmens in ieder geval wel. Is dat gegeven geen aanleiding en gelegenheid om de vragen van de Dordtse Leerregels aan de orde te stellen? Je zou er in ieder geval bepaalde thema's uit kunnen lichten en aan de orde kunnen stellen.

Actueel

Tijdens de predikantencontio van de Gereformeerde Bond begin januari liet dr. R.T. te Velde een ander geluid horen toen hij stelde dat de Dordtse Leerregels vandaag wel eens actueler konden zijn dan toen ze geschreven werden. En wel op het punt waarop de Papendrechtse D66-ers meenden 'Dordt' voor hun bedoelingen te kunnen annexeren. Want wat Arminius destijds nadrukkelijk leerde, namelijk dat de menselijke wil een factor van betekenis is in het heilsproces, is vandaag de dag gemeengoed geworden. In de huidige cultuur geeft immers de autonome mens de richting aan! Dat betekent onder andere: denken en geloven wat je wilt en zijn wie je bent. Dat is niet het geluid van Dordt, maar het voortgeschreden inzicht waarvoor onder andere Arminius de basis heeft gelegd.

Waar deze menselijke autonomie toe leidt, vertellen ons de Dordtse Leerregels maar al te duidelijk.

Conferentie

Het Contactorgaan voor de Gereformeerde

Gezindte (COGG) houdt op D.V. 11 april te Nijkerk zijn jaarlijkse conferentie over de vraag ‘Wat is gereformeerd?’

In het licht van het voorgaande zijn we dringend om antwoord op die vraag verlegen.

Ds. J.M. Molenaar

• *Dordtse Leerregels*

Geloof en ongelooft

Aantekeningen bij Hoofdstuk II, paragraaf 6-9

Vierhonderd jaar geleden werd één van onze belijdenisgeschriften in Dordrecht geboren. In dit herdenkingsjaar komt het gesprek over de zogenaamde Dordtse Leerregels steeds meer op gang. Allerlei meningen en opvattingen worden met elkaar gedeeld. Zo ook op een forumavond ergens in ons land. Eén van de sprekers was van mening dat preken over de Dordtse Leerregels achterhaald is: ‘Zeker jongeren lopen vandaag met heel andere vragen rond.’

Wellicht dat deze predikant gelijk heeft. Jongeren van vandaag lopen met andere vragen rond. Alleen moeten we deze vragen dan niet meer aan de orde stellen? Een catechisant van ds. G. Boer (1913-1973) herinnerde zich dat deze predikant eens tegen de jongeren van de gemeente zei: ‘Wij hebben bij God niets dan lege briefjes in te leveren en dan zal Hij de vragen er op schrijven die gesteld moeten worden.’ Een uitspraak die te denken geeft. In de paragrafen die wij in dit artikel bespreken, worden Bijbelse vragen beantwoord. Het lijkt me heilzaam om ze te spellen.

Eigen schuld

De leerregels hebben in artikel 5 beleden

dat alle volken en mensen worden geroepen door het Evangelie om zich te bekeren en te geloven. Echter, dat wil nog niet zeggen dat allen tot bekering en geloof in Christus komen. In ongelooft zullen hoorders van het Woord verloren gaan. Hoe kan dat dan? Was het offer van Christus niet genoeg tot betaling van ook alle schuld? Nee, dat zeker niet. Hoe kan het dan dat velen in ongelooft ten onder gaan? Eigen schuld! Dat belijdt artikel 6. Hier wordt niet geredeneerd, maar hier worden de woorden van God nagesproken. Het is immers Christus Zelf Die huilt over de stad Jeruzalem. Hij preekt vol bewogenheid voor lieden die niet willen dat Hij Koning over hen zou zijn (Lukas 19: 27). Hij spreekt bij het ongelooft verzet van de mensen uit Kapernaum, dat het voor Tyrus en Sidon verdragelijker zal zijn in de dag van het oordeel (Lukas 10: 14). Wat dat betreft is de onwil veel groter dan de onmacht. De schuld blijft liggen waar ze ligt. Ongelooft en onbekeerlijkheid is in geen enkel opzicht te vergoelijken: Eigen schuld!

Gods genade

Alleen wanneer iemand tot bekering en

geloof komt, is dat dan eigen verdienste? Nee, dat is pure genade. Logisch is deze redenering niet. Hier breekt namelijk alle logica stuk. Verloren zijn en verloren blijven is honderd procent eigen schuld. Verlossing ontvangen en behouden worden is honderd procent Gods genade. Dat belijdt artikel 7. De spanning tussen deze twee blijft staan en moeten wij laten staan, want ook hierin wordt de Schrift nagesproken. Paulus zingt het immers uit in Efeze 2: 8-9: 'Want uit genade bent U zalig geworden, door het geloof, en dat niet uit u, het is de gave van God; niet uit de werken, opdat niemand zou roemen.' Ook in artikel 7 vallen opnieuw de woorden: 'In Christus.' De apostel zucht immers nergens over de verkiezing, maar hij kan er alleen maar van zingen. Het refrein in Efeze 1 geeft immers alle reden tot lofprijzing: 'In Christus.' Daar ligt de genade, daar ligt het behoud van de gemeente, alleen in Hem.

God doet alles

De Heere staat er overigens Zelf voor in dat uit alle volken, stammen, geslachten en talen, allen verlost worden die van eeuwigheid tot het behoud verkoren zijn. Wie aangevochten is in het geloof, wie bestreden wordt door de duivel, zal artikel 8 moeten lezen. Troostend en helend spreken onze vaders. De Heere doet alles. Hij schenkt geloof. Hij geeft vergeving. Hij bewaart tot het einde toe. Het is immers de Vader Die de Zijnen gegeven heeft aan Zijn Zoon (Johannes 17: 6). Het is de Zoon Die Zijn leven stelt voor de schapen (Johannes 10: 15-16). Het is de Heilige Geest Die doet toe-eigenen wat zij in Christus hebben: afwassing van zonden, dagelijkse vernieuwing van het leven totdat wij uiteindelijk onder de gemeente van de uitverkorenen geheel rein een plaats zullen ontvangen (doopformulier). In al ons mense-

lijk gemodder wordt hoog opgegeven van de God Die ons Zelf uit de modder van zonde en ongelooft haalt en redt.

Loflied

Wie dit op zich in laat werken, moet wel een loflied zingen. Artikel 9 haalt alle muziekinstrumenten uit de kast. Alle tegenstand ten spijt: God vervult dat wat Hij belooft, besloten en gesproken heeft. De uitverkorenen worden te Zijner tijd tot één vergaderd. Treffend zegt onze belijdenis: 'Daardoor zal er dan ook altijd een kerk van gelovigen zijn, gegrondvest in het bloed van Christus; Hem, haar Heiland, die voor haar als een Bruidegom voor Zijn bruid, Zijn leven aan het kruis gegeven heeft, bemint zij standvastig, Hem dient zij onderbroken, Hem prijst zij hier en in alle eeuwigheid.' Is dit geen taal die jong en oud leren moet? In welke tijd en cultuur dan ook. Het gevaar is natuurlijk dat ik de indruk zou wekken dat we dit relevant moeten maken voor de jongeren. Liever zou ik zeggen: dit is relevant. In een tijd waarin veel wankelt en wijkt, blijft immers dit staan als een vast fundament (2 Timotheüs 2: 19).

Gevolg

Deze leerregels leren ons klein te denken van onszelf en groot te denken van God. Dat spreken lijkt me ook vandaag een weldaad voor de kerk. Het verlost van veel kerkelijke kramp en doet ons niet moedeloos worden te midden van alle kerkelijke krimp. Geen tegenstand kan Gods werk breken. God laat Zijn plannen niet falen. Hij kiest de Zijnen uit. Hij roept ze allen. Uit vrije gunst die eeuwig Hem bewoog. 'Eer zij de heerlijkheid Gods: Vader, Zoon en Heilige Geest, zo was het in den beginne, zo zij het thans en voor immer; tot in de eeuwen der eeuwen, amen.'

In balans

evenwichtige tijdsbesteding in je gezin

Met je smartphone onder handbereik giet je de pan met eten af. Ah, eindelijk een appje over de vergaderlocatie van vanavond. Nu snel even eten, dan de jongste naar bed en de oudste naar club. De zweetdruppels parelen op je voorhoofd. Je kijkt om je heen. Als de oppas vanavond komt, wil je de woonkamer wel graag netjes hebben. Dat moet je man straks maar doen, evenals de vaat. Een blik op de klok vertelt dat het inmiddels al 18.15 uur is en hij is nog steeds niet thuis. Je hoopt maar dat 'ie niet in de file staat, anders redden jullie het vanavond niet...

Zomaar een voorbeeld van een drukke avondspits in een druk gezin. Want we hebben het druk. Niet alleen ouders, maar ook kinderen kampen met volle agenda's. Vaders en moeders worstelen met de vele ballen die ze in de lucht moeten houden: gezin, kerk, werk, familie, vrienden, huishouden, vrijwilligerswerk, sport en andere hobby's. Het slokt ons dagelijks leven op. En niet zelden hoor je ouders verzuchten dat ze het zo druk hebben. Daardoor komt het eigen geloof en de (geloofs)opvoeding van de kinderen in het gedrang. Hoe komt dat toch? En hoe voorkom je dat?

Druk zijn als status

Druk zijn is in onze samenleving de 'norm'. Het lijkt wel alsof het aanzien geeft om te zeggen dat je het druk hebt. Hoe meer je werkt naast je gezin, hoe meer bewondering

je oogst van anderen. En hoe meer vrijwilligerstaken en verantwoordelijkheden je op je neemt, hoe meer respect je ontvangt. Toch lukt het de meeste mensen niet om alles te doen wat ze willen doen of (denken te) moeten doen. Velen raken oververmoeid. En steeds vaker raken mensen overspannen of krijgen een burn-out. De samenleving 'jaagt' ons op. We drijven elkaar tot drukte. En niet minder erg: we doen het onszelf aan.

Werk

Eén van de oorzaken van ons drukke bestaan is het feit dat in de meeste gezinnen beide ouders werken. Daar is op zichzelf niets mis mee. Maar het is wel goed om af te wegen hoeveel gezamenlijke werkuren realistisch zijn voor je gezin. Naast je af te vragen wat het werk je oplevert, kun je je ook afvragen wat het werk je mag kósten. Hoeveel dagen wil je je kinderen naar de oppas brengen? Hoeveel tijd heb je, naast je werk, nodig voor je gezin, het huishouden, de sociale contacten en je hobby's? Wat is het je waard om als vader en moeder tijd met je kinderen door te brengen? Het is belangrijk om daar als man en vrouw een goed evenwicht in te vinden.

Activiteiten

Werk is niet de enige oorzaak van onze drukte. Een psycholoog zei onlangs naar aanleiding van de vele burn-outs in onze maatschappij, dat deze ook zouden ontstaan als we minder uren gaan werken. We zijn

namelijk ook erg druk met allerlei andere dingen: winkelen, sporten, een prachtig huis, quality time met vrienden, uitjes en noem maar op. We willen alles doen en we vinden dat het allemaal moet kunnen. Toch maken we daarmee ons eigen leven vol. Bovendien geven we daarmee een voorbeeld en signaal naar onze kinderen.

‘Blijf in Mij’

Maar hoe stop je daar dan mee? Hoe vind je dan de rust die je zo nodig hebt? Stap één is: vind je rust bij Jezus. Alleen wanneer je in Hem, de Ware Wijnstok, bent en blijft, kun je vrucht dragen. In Johannes 15 staat: ‘Want zonder Mij kun je niets doen’.

Luther zei eens: ‘Ik bid iedere dag twee uur. En als ik geen tijd heb, bid ik vier uur.’ Hoe druk je ook bent, blijf in contact met je hemelse Vader. Neem de tijd voor gebed en bijbellezen. Geef de tijd met God, prioriteit in je gezin. Je zult merken dat je rust mag ontvangen als je fundament in God is.

Keuzes

De tweede stap die je moet zetten is het maken van keuzes. Wat vind jij, wat vinden jullie belangrijk voor jezelf en jullie gezin? Schrijf deze dingen eens op een vel papier en nummer ze in volgorde van belangrijkheid. Formuleer dit als belangrijke waarden in het leven.

Als het goed is, ligt de hoogste prioriteit bij je

gezin. Je hebt je kind van God ontvangen en de opdracht gekregen om hem in geloof op te voeden. Bovendien ben je de belangrijkste opvoeder van je kind en is ook uit onderzoek gebleken dat de ouders de meeste invloed hebben op alle levensgebieden van hun kind.

Maar wat betekent dat voor jullie weekinvulling? Leg jullie waardenlijstje naast jullie agenda's. Welke dingen krijgen prioriteit? Welke dingen kunnen eraf? Maak keuzes op alle gebieden. Werk, sociale activiteiten, hobby's en ook vrijwilligerswerk. Het is erg belangrijk om als christen vrijwillig bij te dragen aan de maatschappij. Tegelijkertijd mag dat niet ten koste gaan van de (geloofs)opvoeding van je kind(eren). Het is vaak lastig om 'nee' te zeggen als je gevraagd wordt voor een waardevolle vrijwilligerstaak. Toch is het goed om iedere vraag af te wegen: hoeveel tijd kost het? In welke periode valt het? Valt dat te combineren met de andere taken die je hebt? Bedenk bij het toezeggen van iedere nieuwe taak: als ik hier 'ja' tegen zeg, betekent dat een 'nee' voor iets wat ik tot nu toe deed.

Grenzen

Keuzes maken, betekent grenzen stellen. Voor jezelf én je kinderen. Kinderen willen vaak veel, maar kunnen zichzelf nog niet begrenzen. In hun ogen is iedere sport- of muziekclub interessant en leuk. Bovendien is het nog leerzaam ook. Hoewel dat zeker waar

is, wordt het vrij spelen van kinderen onderschat. Vrij spelen is belangrijk voor de

ontwikkeling van kinderen. Hierdoor leren ze onder andere creativiteit, sociale vaardigheden en oplossingsgerichtheid.

De derde stap is dan ook om grenzen te stellen. Door grenzen aan je kind te bieden, leer je je kind ook dat het niet nodig én niet verstandig is om de week vol te proppen. Goed voorbeeld doet goed volgen. Een adequate begrenzing op jonge leeftijd, maakt dat je

kind op latere leeftijd beter zijn balans weet te vinden.

Zondag

De zondag is onze rustdag, een dag van en voor de Heere. In de drukte van het doordeweekse leven, zie je dat jonge gezinnen er steeds vaker voor kiezen om bijvoorbeeld sociale activiteiten naar de zondag te verplaatsen. Dat hoeft geen probleem te zijn, als het de rust van de gezinsleden en de tijd voor God niet in de weg staat. Stap vier is dan ook het advies: houd de rustdag, die God ons niet voor niets gegeven heeft, in ere. Zo (her)vind je de balans om de week in te gaan.

Structuur

De laatste stap in de zoektocht naar balans is het aanbrengen van structuur. Misschien ken je ze wel: van die gezinnen waar alles gestroomlijnd verloopt. Hun geheim is vaak dat ze een vaste structuur hantieren. Hoe meer dingen 'standaard' verlopen in je gezin, hoe minder je daarover hoeft na te denken, hoeft te regelen of af te spreken, en hoe minder energie het kost. Structuur biedt veiligheid, duidelijkheid en rust. Het scheelt een hoop gedoe en geregeld als de dingen in een vaste volgorde of met een vaste regelmaat gebeuren. Erg behulpzaam daarbij is een goede gezinsplanner of een digitale gezinsagenda. Alle activiteiten zijn zo in één oogopslag voor iedereen inzichtelijk. Als man en vrouw is het handig

Gratis digitaal magazine Opvoedingsbron

Dit artikel is onderdeel van het digitale magazine Opvoedingsbron 2018 met het thema 'In balans'. Opvoedingsbron is ontstaan vanuit de Werkgroep Educatief Beraad, een gezamenlijk initiatief van de Bond van Hervormde Zondagsscholen, de Hervormd-Gereformeerde Jeugdbond, de Hervormde Mannenbond en de Hervormde Vrouwenbond.

In *Opvoedingsbron* vindt u:

- * Het artikel 'Evenwichtige tijdsbesteding in je gezin'
- * Een bijbelstudie n.a.v. Lukas 10
- * Zes gezinsmomenten voor aan tafel rondom het thema 'In balans'
- * Ervaringsverhalen van gemeenteleden
- * Tips en verwijzingen voor verdere verdieping en/of een thema-avond in eigen gemeente

Opvoedingsbron is gratis te downloaden van onderstaande websites:

www.hervormdezondagsscholen.nl - www.hgjb.nl -
www.hervormdemannenbond.nl/actueel -
www.hervormdevrouwenbond.nl

Een gedrukt exemplaar is voor € 1,- per stuk te bestellen via

www.hervormdevrouwenbond.nl/diversen/magazine

om aan het begin van de week samen de gezinsagenda te bekijken. Wat staat er op de planning? Wie doet wat? Moet er nog iets geregeld worden? Zo ontdek je lastige pieken en heb je gezamenlijk zicht op de week.

Tot slot

In dit artikel zijn een aantal handvatten en tips gegeven om de juiste balans te vinden in je gezin. Het is niet mogelijk om daarin een pasklare richtlijn te geven die op elk gezin toegepast kan worden. Iedere ouder en ieder gezin is anders. De één heeft nu eenmaal meer energie dan de ander. En het ene gezin heeft meer kinderen dan het andere. Elke levensfase vraagt ook weer om een nieuwe afweging en een nieuwe balans. Dat blijft een zoektocht voor ouders en kinderen. Maar gelukkig hoeft je dat niet alleen te doen. Vertrouwend op de God Die jou je kind heeft toevertrouwd, mag je terugvallen op de doop, waarin Hij de eerste stap naar je kind heeft gezet. Zo kun je, in afhankelijkheid van God, de juiste balans vinden voor je gezin.

Organisatienieuws

Wijzigingen adresboekje 2015

De volgende wijzigingen in “het Adresboekje” doorvoeren:

- 1) het adres van de voorzitter van de MV “Onderzoekt de Schriften” te Hoevelaken (blz. 28) is gewijzigd: dhr. G. Gerritsen, Schalenhoek 22, 3871 MZ Hoevelaken
- 2) de MV “Wees een zegen” te Putten (blz. 30) heeft een nieuwe penningmeester: dhr. A. Klinck, Aaltsengod 118, 3882 KJ Putten.
- 3) de MV “Onderzoekt de Schriften” te Emst (blz. 23) heeft een nieuwe voorzitter:

dhr. M.M. Pannekoek, Hezeweg 52, 8166 AP Emst.

Met vriendelijke dank voor uw medewerking,
Ds. J. van Dijk, secr.
e-mail: ds.j.vandijk@hetnet.nl

Mannenthemadagen 2018

Ben je op zoek naar bezinning op belangrijke vragen uit het leven? Doe je dit graag samen met andere mannen? Bezoek dan één van onze mannendagen. Met elkaar grondig bezinnen in een ontspannen sfeer.

Een jaar lang is het stil geweest, in dat jaar is veel gebeurd. De verschillende mannendagen en themadagen die in verschillende regio's gehouden werden, waren regionaal georganiseerd. Nu is dat landelijk. Hierdoor kunnen data en sprekers beter op elkaar worden afgestemd. Daarbij zijn er regio's samengevoegd. Ook is er nu één centrale website en kan één landelijke commissie de thema's doordenken en de sprekers uitnodigen. Wel blijven de regionale comités voluit betrokken.

Thema voor dit jaar is: **Wees stil** (Stil zijn voor God en wachten op Hem).

Stilte is belangrijk in het leven. In het bijzonder wel voor een christen. In de Bijbel is het namelijk een belangrijk thema. Hoe geef je stilte een plek in je leven, ook als je druk bent? En hoe leer je stil te zijn 'tot God'? zoals er in een Psalm staat. Hoe leer je te wachten op Hem? Rond deze thema's zal op deze dagen worden stil gestaan.

Op de website Mannenthemadagen www.mannenthemadagen.nl kan de aanmelding plaatsvinden voor de volgende mannenthemadagen:

Zaterdag 10 maart Groene Hart

Sprekers: Ds. G.R. Procee predikant van de Christelijke Gereformeerde Kerk te Middelharnis en spreekt over: **“Stil worden voor God”** en ds. M. Messemaker is predikant van de Hervormde gemeente van Nijkerk (PKN) en spreekt over **“Wachten op Hem”**.

Dagvoorzitter is Steven Middelkoop

Locatie: Maranathakerk, Molenvlietbaan 10, 3448 DC Woerden.

Welkom vanaf 9.30 uur. De opening is om 10.00 uur.

Afsluiting rond 14.00 uur, na de gezamenlijke (gratis) lunch.

Zaterdag 14 april 2018 Zuid (Flakkee en Zeeland)

Sprekers: Ds. A.D. Fokkema is predikant van de Christelijke Gereformeerde Kerk van Kerkwerve en spreekt over: **“Stil worden voor God”** en ds. J.Th. Pronk is hervormd predikant van Sirjansland (PKN) en spreekt over **“Wachten op Hem”**.

Dagvoorzitter zijn dhr. G. van Asperen en dhr. A. Prins.

Locatie: Hervormd Verenigingsgebouw De Wingerd, Nieuwepad 1, 4691 BP Tholen. Welkom vanaf 9.30 uur. De opening is om 10.00 uur.

Afsluiting rond 14.00 uur, na de gezamenlijke (gratis) lunch.

Zaterdag 21 april 2018 Noord (NW-Veluwe – IJsseldelta)

Sprekers: Ds. H. Korving is Christelijk Gereformeerd predikant op Urk en spreekt over **“Stil worden voor God”** en ds. W.J. Westland is predikant van de hervormde gemeente van Lelystad (PKN) en spreekt over **“Wachten op Hem”**.

1e voorzitter: Ds. J.H. Lammers
Pelikaan 34, 2986 TB Ridderkerk
T 0180 424636 • j.h.lammers@hetnet.nl

2e voorzitter: Ds. J.P. Nap
Dorpsstraat 180, 6741 AR Lunteren
T 0318 483717 • dsjpnap@hetnet.nl

1e secretaris: Ds. J. van Dijk
Callunalaan 12, 6721 HA Bennekom
T 0318 304955 • ds.j.vandijk@hetnet.nl

2e secretaris: Dhr. C.D. Groenendijk
Koolmees 35, 2986 VB Ridderkerk
T 0180 423817 • c.d.groenendijk@hetnet.nl

1e penningmeester: Dhr. C. Oosterom
Jan van Aemstelstraat 7, 3411 XK Lopik
T 0348 551496 •
accountant.c.oosterom@planet.nl

2e penningmeester: Dhr. J. van Capelleveen
Valleistraat 60, 3901 RT Veenendaal
T 0318 516930 • jvancapelleveen@solcon.nl

Lid: Ds. E. de Mots (Redactie-adres)
Joh. Willem Frisostraat 38, 7462 GX Rijssen
T 0548 519549 • e.de.mots@solcon.nl

Lid: Ds. J.M. Molenaar (Themadagen)
Vossenakker 2, 6711 CZ Ede
T 0318 307748 •
ds.jmmolenaar@hervormdede.nl

Lid: Ds. A. Snoek (Verdiepingsconferentie 23+)
Kerkstraat 8, 4041 XB Kesteren
T 0488 723120 • asnoekvdm@solcon.nl

Overlijdensberichten:
J. Bout & Zn., Postbus 3, 1270 AA Huizen
E info@boutdruk.nl (o.v.v. Herv. Vaan)
Mutaties: Schriftelijk melden aan het Bondsbureau
Bestuurswijz. moeten naar de 1e secretaris

Dagvoorzitter is ds. P.W.J. van der Toorn
Locatie: Hervormde Kerk "Elim", Eperweg
35, 't Harde.

Welkom vanaf 9:00 uur. De opening is om
9:30 uur.

Afsluiting rond 13:00 uur, aansluitend
gratis lunch.

In het najaar vinden nog twee Mannen-
themaplaatsen plaats en wel:

**Zaterdag 6 oktober 2018 Midden (Veen-
endaal en Midden Nederland) in Veenen-
daal.**

**Zaterdag 10 november 2018 West (Zuid-
Holland-Zuid) in Ridderkerk.**

Meer informatie hierover zie website en de
vermelding in De Hervormde Vaan van juli/
augustus 2018.

C.D. Groenendijk (2e secr.)

Voor al onze activiteiten zie onze agenda
op www.hervormdemannenbond.nl

• Boekbespreking

Ds. C. Harinck, Tot belijden geroepen, uitg. Groen Heerenveen 2017, 139 blz., prijs € 12,50.

De emerituspredikant uit de Ger. Gem. heeft een vruchtbare pen en deed een herziening het licht zien van zijn boek uit 1994. Hij heeft er echter goed aan gedaan een hoofdstuk toe te voegen waarin hij het belang van de kinderdoop benadrukt en de zogeheten geloofsdoopt bestrijdt. Het verschil in visie van baptisten en gereformeerden verwoordt hij kernachtig op blz. 69vv. Baptisten zien de doop als een daad van de gelovige mens, gereformeerden als een daad van God.

Natuurlijk gaat het ook over de verhouding belijdenis en avondmaal. Op blz. 107 lees ik: "Het ideaal is en blijft, dat gedoopte jonge mensen na het catechetisch onderwijs openlijk hun geloof in Jezus Christus belijden en daarna deelnemen aan het avondmaal." Het hele boek zou ik een worsteling rond dit ideaal willen noemen. Een boek om te kauwen en te herkauwen.

J.P. Nap

• Overlijdensberichten

"Vrede door het bloed des Kruises"
Kolossenzen 1:20

In Zijn vrede heeft de HEERE thuisgehaald

WILLEM VAN KLOMPENBURG

in de leeftijd van 76 jaar.

Hij was lid sinds 1978.

De HEERE sterke zijn kinderen en kleinkinderen.

Bestuur en leden van de
Mannenvereniging op G.G.

Nunspeet, januari 2018

Op Zijn tijd en toch nog zeer onverwacht en snel heeft de Heere op 19 december 2017 thuisgehaald ons trouw en meelevend lid

GABRIËL LEONARD BORN

in de leeftijd van 84 jaar.

Met dankbaarheid gedenken wij zijn jarenlange trouw en betrokkenheid bij onze mannenvereniging.

Wij leven mee met zijn kinderen, klein- en achterkleinkinderen en wensen hen de nabijheid en troost van de Heere God toe.

Bestuur en leden van
Mannenvereniging Calvijn te Baarn

Januari 2018

BOND VAN HERV. MANNENVERENIGINGEN OP G.G.

UITNODIGING

aan de leden van onze bond om op D.V.

ZATERDAG 7 APRIL 2018

aanwezig te zijn op de

HUISHOUDELIJKE VERGADERING

Locatie: **gebouw Maranatha naast de Julianakerk**

Prins Bernhardlaan 26, 3901 CC te Veenendaal

Aanvang 14.00 uur

AGENDA:

1. Opening door de voorzitter ds. J.H. Lammers
2. Jaarverslag van de secretaris
3. Jaarverslag van de penningmeester/begroting 2018
4. Verslag van de kascontrolecommissie
5. Benoeming nieuwe kascontrolecommissie
6. Mededelingen
7. Uitslag verkiezing hoofdbestuursleden
Voorgestelde dubbeltallen:
 1. vac. ds. J.P. Nap (herkiesbaar):
ds. J.P. Nap te Lunteren
ds. D.J.W. Kok te Oldebroek
 2. vac. dhr. C.D. Groenendijk (herkiesbaar):
dhr. C.D. Groenendijk te Ridderkerk
dhr. J. Hakkenberg te Kesteren
 3. vac. dhr. C. Oosterom (herkiesbaar):
dhr. C. Oosterom te Lopik
dhr. W. Blankenspoor te Lunteren
8. Referaat door ds. A. Snoek
"Prediking in het spoor van Dordt".
9. Collecte – u kunt ook gebruik maken van een éénmalige machtiging.
10. Pauze (verkoop referaten)
11. Bespreking van het referaat
12. Rondvraag
13. Sluiting door ds. J.M. Molenaar

U bent hartelijk welkom!

C.D. Groenendijk (2e secr.)

P.S.: Op het terrein van de Julianakerk kunt u gratis parkeren.